СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 107. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 10 травня 1933. — VOL. XLI. No. 107. Jersey City, N. J., Wednesday, May 10, 1933. THREE CENTS.

ЗАЧАЛИ ПІДНОСИТИ ЗАРОБІТНІ ПЛАТНІ

ВАШИНГТОН. — З ріжних міст доносять, що ріжні фірми зачали підносити робітникам заробітні платні. Початок до цього вийшов від автомобілевої промисловости.

В Шікаґо „Корд Корпорейшен" оголосила, що підносить платні на 5%. У Ню Йорку одна велика брокерська фірма піднесла платні на 10%, „Норвок Тайр енд Робер Компані" згодилася виплачувати робітникам тижнево 5-процентовий бонус.

В Ґрінвіл (Савт Керолайна) піднесла одна компанія в своїх 20 ткацьких фабриках заробітні платні на 10%. Подібно зроблено і в інших компаніях.

У Вілмінґтоні (Делавар) „Стендард Кід Компані" оголосила, що підносить платні на 7%. А „Супрім Ширт Компані" з Филаделфії піднесла робітникам платні на 10%.

ФОРД ПЕВНИЙ, ЩО НАСТУПИВ ЗВОРОТ.

ДІТРОЙТ. — Генри Форд, попираючи рекляму в часописах, заявив, що нарешті прийшов той момент, коли вже можна цілком певно сказати, що Америка не глядить взад, а йде вперед, і то до ліпшого. А все те, каже Форд, треба завдячувати цьому чуду, яке зявилося в тім дні, коли наступила зміна адміністрації. Разом з тим Форд хвалить Рузвелта за його відвагу й вміння правити державою.

В ОБОРОНІ СКАТБОРСЬКИХ МУРИНІВ.

ВАШИНГТОН. — Коло 3,000 білих і Муринів влаштували в столиці похід і домагалися від конґресових провідників, щоби вони вплинули на звільнення 9 муринських хлопців, запроторених у тюрму за здогадне атакування двох білих жінок. Делеґація протестуючих хотіла дістатися до президента Рузвелта, але її не допущено, бо заявлено, що президент конферує з німецьким амбасадором і висланником Німеччини, д-ром Шахтом. Ота заява обурила особливо комуністів, котрих було найбільше в поході. Учасники співали „Інтернаціонал". У поході видно було матір засудженого на смерть муринського хлопця, Гейвуда Петерсона, і білу дівчину Рубі Бейтс, котра на другій розправі зізнала, що вона попередно зложила фальшиві зізнання, коли подала, що її атакували муринські хлопці.

ЖИДИ ГОТОВІ ДО ПОХОДУ.

НЮ ЙОРК. — Орґанізатори жидівського протестаційного походу, зверненого проти режіму Гітлера в Німеччині, заявляють, що в поході буде коло 250,000 учасників. Між промовцями виступлять такі особи як Бейнбридж Колбі, бувший секретар стейту, котрий буде головним бесідником.

ПОШИРЮЮТЬ ПРОТЕСТАЦІЙНУ АКЦІЮ.

НЮ ЙОРК. — „Нешенел Конференс оф Джус енд Кріщенс" поширює свою протестаційну акцію, звернену проти Гітлера, бо втягає до цього протесту тепер духовників християнського світа.

ПРЕЗИДЕНТ І ВОЄННІ ДОВГИ.

ВАШИНГТОН. — По відроченню конґресу президентови буде дана можність переговорювати в справі воєнних довгів. Але повновласти будуть обмежені. Назагал посли самі раді, що можуть звалити відповідальність за таку дразливу справу на особу президента.

НЕ БУДЕ ІНФЛЯЦІЙНОЇ ОРҐІЇ.

СЕЙНТ ПОЛ.—Ґенеральний почтмайстер Фарлі виголосив до демократів з Мінесоти промову, в якій запевнив їх, що всі економічні та фінансові справи держави є в руках найліпших наукових сил. Він підніс, що президент Рузвелт засягає в усіх тих справах опінії найліпших мозків Америки, людей науки. І тому не треба боятися, що може наступити хаос через інфляцію, бо тою справою кермують досвідні люди. А сама адміністрація держиться засади, що найкращою політикою є вірна служба народови.

ПРЕЗИДЕНТОВИ ҐРАТУЛЮЮТЬ.

ВАШИНГТОН. — З канцелярії президента Рузвелта заявляють, що там надійшли понад 1,500 письм і телеґрам зприводу останньої промови Рузвелта, виголошеної через радіо. У всіх телеґрамах складають Рузвелтови подяку за його роботу й за таке просте й зрозуміле вияснення теперішнього положення.

ЗЕМЛЕТРУСИ.

МЕКСИКО СІТИ. — Чути було земні потрясення землі 5 мінут. Про те саме доносять з країв Середущої Америки, як з Нікараґви, Сальвадору, а далі з Чіле.

МЕНШЕ ПИЯКІВ.

НЮ ЙОРК. — Від часу, як заведено 3.2% пиво, арешти за пиянство зменшилися на 14%.

ДІСТАЛА ВІД МІСТА ВІДШКОДУВАННЯ.

НЮ ЙОРК. — Суд присудив місту заплатити титулом відшкодування $12,000 за те, що 11-літня Мілдред Шефер скалічила собі ногу впавши в діру в міськім хіднику.

АРЕШТУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО СВЯЩЕНИКА.

„Ґазета Поранна" з дня 20. квітня повідомляє, що в Тауровї, пов. Бережани, арештовано о. Богдана Петрицького. За причину подає „Ґазета Поранна", будьтоби о. Петрицький виступав проти держави в той спосіб, що „казал школьним дзєцьом в чит. „Просвіти" спеваць нєдозвольоне пєсні".

КАТ У ПЕРЕМИШЛІ.

У перемиському суді запав присуд у розправі за вбивство Михайла Маслянки, управителя фільварку. Двох обвинувачених, а саме Михайла Страха та Михайла Зентка засуджено на кару смерти, а Влад. Дирчака на кару смерти з заміною на досмертну тюрму. Четвертого обвинуваченого передали звичайному судови.

СМЕРТНИЙ НАСЛІДОК СКАЖЕНИНИ.

У львівському шпиталі умер 52-літній Ізак Румель зі Сянока, покусаний в грудні м. р. скаженим псом. Він спершу занехав зовсім лічення й охоронному щепленню піддався, коли було вже запізно. Перед кількома днями перевезли його до Львова з проявами скаженини, якої швидко став жертвою.

ВЕСЕЛИЙ САМОГУБЕЦЬ.

У французькій місцевости Шароль повісився один міщанин. Перед самогубством поставив у пивниці стіл з чарками й приготовив там бочку вина для тих, що прийдуть до пивниці. В завіщанню написав, що робить це тому, бо хоче, щоби ці останні гості ствердили, що він розумівся на напитках.

ЗНОВУ ВИБУХ НАБОЮ.

В селі Ольгомель, столинського пов., на Поліссю, коваль Л. Ґрунтерман, розбираючи запальник знайденого порожнього набою, спричинив вибух, внаслідок чого йому покалічило руки й відірвало пальці. Присутному при тому Парфенови Нишкову покалічило ногу.

„ПОЛІТИКУВАТИ ЗАБОРОНЕНО"!

Перед роком засновано в Гамбурґу ориґінальний клюб. Безробітні, яких в тому місті є дуже багато, хотіли скоротити собі багато злишнього часу і вирішили заложити клюб. Але в який спосіб прийти до того, щоби мати читальню, кількасот книжок і кількадесять часописів? Перш за все пішла делеґація безробітних до одного банку і цей віддав їм до розпорядимости три великі кімнати. З черги одержали по ріжних меблевих фірмах хатню обстановку, теж даремно. За 12 днів зібрали безробітні 10,000 томів книжок, а ресторани і каварні постачали їм з попередніх днів часописи. Клюб тішиться небуденною фреквенцією і за 1932 р. відвідали його біля 150,000 осіб. Між відвідувачами не занотовано ніколи найменшої суперечки, ані партійного тертя, а це тому, що всі стіни клюбу обвішані закликами: „Політикувати заборонено!" „Про політику говоріть собі на вулиці!" А відвідувачі придержуються строго приписів.

НОВА ПРОВОКАЦІЯ І. К. Ц.

Ще про журналістичну етику краківського „Іл. Курера Цодзеннего" і його братніх органів.

Минулого тижня появилася була в „Іл. Курєрі Цодзєннім" велика й багатомовна своїм заголовком вістка про викриття організації ОУН в одинокій українській жіночій учительській семинарії у Львові. Ні менше ні більше, а було в тій вістці подано, що в цій семинарії викрили „ячейку ОУН", на чолі якої стояла учениця семинарії Іванна Михайлівна, що правою її рукою була сестра відомого лікаря-гінеольоґа д-ра Цимбалістого, Ольга, теж учениця III. курсу, що в школі проводили спеціяльно культ вбитого студента Любовича, що читали по клясах про нього реферати, що в бібліотеці школи знайдено стирти нелеґальної літератури і що врешті у звязку з тим переслухали 5 учениць школи, які зложили „обцьонжайонце зезнаня", а тому й арештовано їх.

За тією, зараз побачимо, наскільки правдивою вісткою, повторили цю „ревеляцію" „Курєрка" всі львівські часописи, не завдаючи собі труду провірити її та не оглядаючись, які з цього можуть бути наслідки.

Тимчасом, як інформує нас і дирекція школи і батьківський кружок, уся ця „афера" настільки правдива, наскільки правдиві й усі інформації того україножерного часопису. В дійсности з факту, що при вул. Шептицьких поліція знайшла на стриху пачку з вибуховими матеріялами невідомого походження та що арештувала ученицю Михайлівну, яка мешкає припадково у власниці стриху, польська преса зробила велику сензацію з усякими диковинними видумками. Звязавши цей слідчий арешт Михайлівни з припадковим арештуванням учениці Ольги Цимбалістої, в якої поліція знайшла дві летючки, які вона підняла на вулиці, — польські курєрки знайшли вже цілу ячейку зі страхітливими революційними плянами.

Про обі арештовані не сказало ще слідство нічого, але всевідучий „Курієр" зміг уже добачити всі злочини. Найкраще про його достовірність доказує факт, що в бібліотеці школи була ревізія, але **не викрила нічого** і що ніяких учениць, яких переслухали, **не арештували**, тоді, як „Курієр" вичислює вже їх назвища, а серед них одно, **про яке школа ніколи й не чула.**

Це нова типічно-курієркова провокація, якої праджерелом є завість і ненависть до єдиної української державної семинарії. — („Діло").

З 30 МІЛІОНІВ КОНЕЙ У С. Р. С. Р. ОСТАЛАСЬ ПОЛОВИНА.

В 1928 р. було в СРСР 30 міліонів коней, після колективізації та колективного догляду осталася в 1932 р. ще половина. Як подає урядова статистика, в 1928 р. припадало на 1 коня 4 гектари, в 1932 р. мав 1 кінь обробити 7 гектарів. Обчислено, що навіть при повнім виповненню пляну виріб тракторів є недостаточний і ще в 1934 р. буде бракувати 2 до 3 міліони парових коней, щоби обробити землю.

—o—

ЗАГАДОЧНЕ ВБИВСТВО У ЛЬВОВІ.

У Великодний Понеділок трапився у Львові новий злочин, який покищо є нерозгаданою загадкою.

При вул. Антонія 5 від ряду років була сторожем стара жінка, Катерина Солтис, віком понад 50 років.

В понеділок в год. 9 ранку 20-літня дочка вийшла до костела. Коли за яку годину повернулась до дому, знайшла на ліжку серед калюжі крови свою стару маму без життя.

Слідство виявило, що Солтисову вбив злочинець мабуть сокирою поруч дверей і вона вже мабуть покалічена впала на ліжко, що стояло побіч.

Розбита шафа насуває здогад, що вбивства доконано у грабіжних цілях. Однак можливо, що вбивник злакомився на дрібні ощадности, про які говорили сусіди, але не є виключене, що злочинець хотів у цей спосіб змилити хід слідства. Свідком убивства була півторалітня дитина, що лежала в ліжку.

ДУХ НА ФОТОҐРАФІЧНІЙ ПЛИТІ.

Мешканці малого місточка біля Лондону, Лейчерстер, були недавно свідками небуденного метапсихічного явища, яке зовсім припадково вдалося схопити на фотоґрафічну плиту. В монастирі того місточка, що є власністю Домініканів, помер перед роком ігумен Роберт Вілес. Перед тижнем, зараз після вечірні, побачили багато присутніх на той час у монастирі, що померший ігумен клякнув коло престола і горячо молився. Один монах підійшов до нього зовсім близько, але привид щез. По двох днях явище знову повторилося. Саме в тому часі пробував у монастирі якийсь професор старини, що робив знимки деяких фраґментів монастиря. Несвідомо зовсім повернув професор фотоґрафічну камеру на престол і зняв його разом зі сильветою покійного ігумена. На окремому побільшенню можна відріжнити постать у ризах, а знайомі пізнають дуже добре свого бувшого ігумена з характеристичним шрамом на обличу.

ОБЛАВА НА КОМУНІСТІВ.

Львівська поліція перевела облаву на підозрілих у переворотовій діяльности. Арештували 50 комуністів і передали судови. Ревізії переводили також у Перемишлі. При ревізії сконфіскували чимало доказового матеріялу.

ДИТИНА ВТОПИЛАСЯ НА ПОДВІРЮ.

В Борках Янівських під Львовом на подвірю своїх родичів бавився 2-літній Богдан Кремер. Не пильнований ніким, упав у воду і втопився. Щойно після двох годин замітили брак дитини й добули її з води.

СКІЛЬКИ КОШТУВАТИМЕ ПРОЦЕС ҐОРҐОНОВОЇ.

Обчислюють, що процес Ґорґонової коштуватиме 14 тисяч золотих. Зпочатку обчисляли кошти цього процесу на 7,000 золотих, але, як бачимо, мусіли цю суму подвоїти. Кажуть, що є це найдорожчий процес, який досі відбувався в Кракові.

МОСКОВСЬКІ ЛІТЕРАТУРНІ ЧЕКІСТИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ.

МОСКВА (СССР). — Ґазета „Комсомольская Правда" далі пише про контрреволюцію на Україні, яку вона вбачає в українській літературі та в українських наукових працях. Критикуючи видання етноґрафічної комісії Всеукраїнської Академії Наук, ґазета вбачає в них „кулацький націоналізм", бо з праць цієї комісії ясно видно ріжницю між Москалями й Українцями.

Так, наприклад, співробітник етноґрафічної комісії, В. Білий, у збірнику „Частушки українського народу" ясно зазначує, що український нарід це селянська хліборобсько-заможня та середня верства, а ввесь промисловий пролетаріят є чужим, зайшлим елементом на Україні. Історик української штуки, Антонович, у своїх працях вказує на те, що східня штука, якою є московська штука, виростає на ґрунті декоративности, а західня є завжди конструктивна. До конструктивної штуки належить і українська штука.

Ґазета „Комсомольская Правда" каже, що цим автор хоче сказати, що межа Европи є етноґрафічна українська межа, де українська штука, европейська, спотикається з московською, східньою штукою. Ще більше ґазета нападає на етноґрафа Новіцького, який подає докази того, що Україна в історичних часах свого істнування в культурному відношенню завжди була частиною Европи, а тому штука України завжди була частиною загально европейської штуки.

Подавши ці відомости, „Комсомольская Правда" закликає комуністичну партію та владу боротися всіми способами проти такого українського „сепаратизму". На думку ґазети, українські вчені, література, публіцистика й навіть нарід у своїх піснях мусять доказувати єдність українського й московського народу. Тоді не буде контрреволюції.

ПІЛСУДСЬКИЙ ВИБРАВ СОБІ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАРШАВА (Польща). — Голосами урядового бльоку, себто партії Пілсудського, перевибрано на уряд президента Польщі проф. Мосціцького. Опозиція з соціялістів, націонал-демократів, селянської партії та з Українців у голосуванню участи не брала.

Крім урядового бльоку на Мосціцького голосували також всі жидівські посли. Мосціцький отримав 333 голоси.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — В Румунії знову вибухли протижидівські заворушення. Особливо, замітні заворушення були на Буковині в Сучаві, де румунські фашисти роззброїли жандармерію, яка старалася втихомирити ворохобників. При тім одного жандарма поранено тяжко, а другого лекше. Також поранено кількох селян, що брали участь у заворушеннях.

Студенти-фашисти врядили демонстрацію в Букарешті та в інших містах й ухвалили протижидівські заворушення. Сімдесятьох студентів арештовано за демонстрації на вулицях та за ношення недозволеного фашистівського уніформу. Сам лідер фашистів, проф. Куза, тепер знаходиться в Німеччині, де він студіює гітлерівські способи боротьби з Жидами.

ФРАНЦІЯ НЕ ХОЧЕ ПЛАТИТИ АМЕРИЦІ СВОГО БОРГУ.

ПАРИЖ (Франція). — Уряд на спеціяльному засіданню розглядав пропозицію Еріота заплатити Злученим Державам 19,000,000 долярів на сплату воєнних боргів, яких Франція не заплатила в грудні минулого року. Хоч уряд ще не прийшов до остаточного рішення, то вже видно, що Франція не буде платити тепер своїх боргів, бо більшість уряду є проти цього, принаймні доти, доки Злучені Держави знову не дадуть мораторії на дальші сплати.

ЯПОНЦІ ПРОТИ АНҐЛІЇ.

ТОКІО (Японія). — В багатьох містах появилися на парканах та стінах домів відозви Азійської Протибритійської Ліґи. Плякати закликають вигнати Британію з Азії, виконуючи гасло: „Азія для Азійців". Це є частина протестаційної кампанії проти встановлення в Індії високого мита на дешеві японські вироби.

ҐАНДІ КЛИЧЕ ДО ЗГОДИ.

ПУНА (Індія). — Звільнений британійською владою з вязниці, Магатма Ґанді несподівано для всіх звернувся до індійського конґресу та населення з відозвою припинити пасивну боротьбу з Британією. Він закликає всіх стриматися від неї на місяць, або на півтора, сподіваючися, що за той час прийде до порозуміння між представниками Індійців та Британії.

Першою умовою такого порозуміння Ґанді ставить звільнення з вязниць усіх Індійців, арештованих за участь у пасивній боротьбі проти Британії. Ще не відомо, чи Ґанді залишить тепер свою думку голодувати 21 днів, щоб „очиститися" й привести до признання рівноправности всіх каст та станів населення Індії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ.

Хоч большевицькі аґенти між українським народом завзято заперечували вістки про наближення між, як вони називають, шляхецькою Польщею та большевицькою Росією, це зближення чим далі, тим сильніше закріплюється.

Останніми часами це зближення знайшло кілька нових фактів на його підтвердження. До Польщі приїхала большевицька комісія, щоби студіювати економічні відносини в Польщі та розслідити, якими товарами можуть обмінюватися Польща з Росією.

З економічним наближенням іде рука в руку культурне наближення. Проявом цього є хочби влаштування вистави російських малярів, яку уладжено в Варшаві, а яка мала велику популярність серед польської публики. Подібну виставу польських малярів зроблено в Москві та в інших містах Росії.

Донедавна в большевицьких кругах панувало ще упередження до зближення з Польщею зі страху перед антиросійським настроєм диктатора Польщі, Пілсудського. Боялися московські диктатори, що Пілсудський, котрий воював ціле своє життя проти Росії, буде далі проти неї. Щоб ослабити ці побоювання, Пілсудський зробив для большевицького представника у Варшаві надзвичайну дипльоматичну чемність, приймаючи його на спеціяльній авдієнції та висилаючи до Москви спеціяльну делеґацію для участи в першотравневих парадах у Москві.

Телеґрама варшавського кореспондента „Ню Йорк Таймса" розглядає основи большевицько-польського братання. Польща, каже він, має двох ворожих сусідів: Німеччину й Росію. Як довго Німеччина не проявляла аґресивности, так довго Польща була байдужна до Росії. Як Німеччина проявляє сильніше бажання справляти свої границі з Польщею, Польща наближається до Росії, з котрою вона вже давно погодилася в Ризі за спільні границі.

Кореспондент „Таймса" підкреслює, що Росія й Польща мають ще одну причину брататись, а саме те, що й Польща й Росія мають велику масу Українців. Польща й Росія бояться, що Гітлер має в плянах похід на схід в ціли створення української держави. Створення цеї держави, очевидно, відірвалоб великі й багаті простори землі з масою населення й від Росії й від Польщі. Отже ці дві держави, які досі ворогували з собою, бачать тепер причину для свого зближення: треба разом боронити добра, заграбленого від українського народу.

Це тільки підтверджує те, що вже давно наклювувалося в політичному світі. Большевицькі аґенти, які цьому перечили, мусять тепер повести скріплену кампанію лайки проти свідомих Українців, щоби закрити ці факти, компромітуючі большевицькі заяви про їх любов до України.

А. Д.

НОВІ ГЕТЬМАНСЬКІ АВАНТЮРИ.

I.

Черновецька буковинська тижнева ґазета „Народня Сила" з 16 квітня б. р. подає таку сензаційну інформацію:

„Українці в Німеччині гуртуються чимраз то більше довкола гетьмана Павла Скоропадського, якого вплив і серед Німців зростає. Як приклад цього можна зазначити той факт, що „Мінхенська Ілюстрована Преса" надрукувала світлину Гетьмана і Родини з Його віллю (все великі букви!) біля Берліна, в числі 12 з 12 березня 1933 р."

Той самий тижневик у тім самім числі повідомляє своїх читачів, що в Лондоні від листопада 1932 р. почав виходити місячник "The Investigator", як орґан „Анґлійсько-Українського Товариства":

„Анґлійці й Українці сходяться тут як рівний з рівним і працюють для взаїмного пізнання й підтримання... Тепер черга залишилася за Українцями, щоб дружними силами, обєднавшись під одним проводом, допомогти відродженню України".

Добре пишуть письменники з „Народньої Сили"! Якже не радіти, як не тішитись українському патріотичному серцю? Подивімся: „вплив серед Німців п. бувшого гетьмана Скоропадського „зростає" так, що не тільки портрети гетьманських чад і домочадців красуються в ілюстрованих німецьких журналах, але навіть віллю „ясновельможного вигнанця з рідної землі" фотографують німецькі услужні редактори. Отже одна великодержава — Німеччина — вже в „наших" руках, під „впливом" п. Скоропадського! Після цього „успіху" добути впливу між мешканцями британських островів — це була вже зовсім легка річ. Післав п. Скоропадський п. В. Коростовця до Лондону, заклали там гетьманці разом з Анґлійцем п. Ґреґори „Анґлійсько-Українське Товариство", почали видавати "The Investigator" і заклика-ють „усі держави обєднатися й підтримати змагання українського народу в боротьбі за свою самостійність. Як показує поширення впливу Анґлійсько-„Investigator"-а, ці гасла й думки „знайшли великий відгук між чужинцями". Так інформує „Народня Сила" з Черновець про здобуття п. Скоропадським другої великодержави своїм „впливом".

„Чаму мне не пець, чаму не ґудцець" співають наші „менші брати" — Білоруси. Дійсно: вже Німеччина та Великобританія нас підпирають. Лишається тільки приєднати Францію до спілки з Німеччиною, де „зростає вплив" п. Скоропадського, й тоді вже вдаримо лихом об землю...

Та серед радісного тремтіння нашого національного патріотичного серця лунає коротка лиховісна замітка з Лондону, видрукована в черновецькім „Часі" з дня 24 березня 1933 р. Лондон пише до Черновець, що в лютому ц. р. відбувся судовий процес проти п. Ґреґори, того самого п. Ґреґори, який був головою „Анґлійсько-Українського Товариства". Шановного голову „Анґлійсько-Українськоог Товариства", п. Ґреґори, анґлійський суд засудив на два місяці вязниці, з грошевою карою (50 фунтів) та коштами процесу за неабияку „політичну справу": п. Ґреґори, протектор „гетьманських впливів" в Анґлії, як виявилось, брався за добрі гроші виробляти демократичним синам Альбіону шляхотські титули. Тому, що він не виконав обіцянки, хоч узяв у колишнього морського старшини Едварда Ліка аж 10,000 фунтів стерлінґів, Лік запізвав п. Ґреґори й виграв процес. На суді виявилось, що було чимало ще й інших пошкодованих шукачів шляхотських титулів, але вони мусіли мовчати, бо іноді чоловік більше боїться розголосу, ніж утрати грошей.

„Фінансова" справа п. Ґреґори мала політичне закінчення: "The Investigator" з лютого заявляє, що Анґлійсько-Українське Товариство" розвязане й перестало існувати з днем 25 лютого 1932 р. Як бачимо, бувають кумедні анахронізми: вже перед роком вмерло гетьманське Анґлійсько-Українське Товариство" в Лондоні, а черновецька „Народня Сила" ще 16 квітня ц. р. описує, як у тім товаристві „сходяться, як рівний з рівним", Анґлійці та Українці...

З діяльности еміґрантських гетьманців", „президентів", „стаманів" та „диктаторів" нам відомий факт, як „гетьман" Полтавець-Остряниця зробив одного славолюбного чеського аптикаря навіть українським ґрафом за солідну суму 100,000 чеських корон. За це ніхто не буде переслідувати ні Полтавця, ні того „доказуючого дворянство" чеського Мартина Борулю.

Може й п. голова бувшого „Анґлійсько-Українського Товариства", А. Мавнді Ґреґори, відсидівши приписану порцію тижнів у буцигарні, перейде до лекшого й безпечнішого заробітку: буде роздобувати українські шляхотські титули для заслужених Анґлійців. Можна надіятися, що п. Скоропадський не відмовить панови Ґреґори; всеж таки він, хоч і бувший голова бувшого „Анґлійсько-Українського Товариства", але старався, як міг, ширити „впливи" бувшого гетьмана в Анґлії... Та й заробити таким способом лекше й приємніше. Не треба булоб писати зобовязання перед Угорщиною вернути Мадярам Закарпатську Україну за нікчемну суму 50,000 пенґо! Не доводилось би „ляйб-органови п. Скоропадського "The Investigator" писати такі сумні сторінки, про які буде далі мова.

II.

Можна булоб з цеї „високої політики" п. Скоропадського та його прихильників реготатись, як сміялись боги й богорівні герої в Гомерових поемах. На жаль, усі ці політичні „панські жарти" дуже болючо дошкуляють життєвим інтересам українського народа й серіозно загрожують його будучности. Торгуючи українськими землями, п. Скоропадський, як „дідичний гетьман", не спинився лише на Закарпатті, що належить до Чехословаччини, але, як писало вже „Діло", „не робить квестії" з українських земель під Польщею, які, мовляв, до краю збольшевичені, отже не можуть помагати п. Скоропадському в його хрестовому поході проти большевиків. Тепер черга прийшла вже до українських земель під Румунією, про що пише той самий "The Investigator" з лютого 1933 року. Орґан п. Скоропадського містить розмову свого буковинського кореспондента з якимсь румунським лібералом, бувшим міністром, що визнається в історичних взаємовідносинах між Україною, Туреччиною та Молдавою. Цей ліберальний ексміністер розплакався перед співробітником "The Investigator"-а з того приводу, що, мовляв, під владою націонал-царилістів Українці мають менше прав у Румунії, як під режімом лібералів. Ліберал доказує, що за режіму його партії в Румунії „були невідомі хабарництво, корупція та зловживання!" (Bribery, corruption and embezzlement were unknown).

Як перед цим у Галичині, так тепер на Буковині співробітник "Investigator"-а знайшов „зріст большевицму". А відсіль — висновок дуже простий: кореспондент "Investigator"-а заявляє румунському ексміністрови, що гетьманські орґанізації, борячися за незалежну Україну, поборюватимуть большевизм і цим помагатимуть Румунії! (in striving for an Independent Ukraine the Hetman Organizations were fighting Bolshevism, and that in this respect they were helping Roumania). Але Румун був підкований на всі чотири. На щиру пропозицію союза Румунії з „гетьманськими орґанізаціями" він заявив, що для цього перша й головна передумова: нехай Українці під Румунією не претендують на злуку з Великою Україною! „Румунія не може й не хоче відступити якунебудь частину її тепершніх територій". (Roumania cannot and will not cede any part of her present territories). Делеґат „гетьманських орґанізацій", самособою, не в тімя битий і показав свій „дипльоматичний хист". Він пише: „коли йому (Румунови — Ред.) зазначено, що так думають ті Українці, які працюють у звязку з гетьманськими орґанізаціями, він згодився, що Румуни можуть з ними працювати, на скільки вони не бажають нічого більше, як тільки своєї власної української землі в Совітськім Союзі". (When it was pointed out to him that by the Ukrainians those working in conjunction with the Hetman's Organizations were meant he agreed that the Roumania might work with them, as they wanted nothing more than their own Ukrainian territories in Soviet Union...)

Розмову з румунським ексміністром кореспондент "Investigator"-а скінчив тим способом, що для конкретних офіційних переговорів до Румунів буде пісданий „офіціяльний представник гетьмана".

Не знаємо, за яку суму левін буде зрікатися "дідичний гетьман" права румунських Українців на національне самовизначення. Але після історії з Мадяром Бетленом можемо від „ясновельможного" сподіватися **всього.**

Орієнтуючись на Німеччину та на Угорщину, „гетьманські орґанізації" одночасно шукають підпори також у державах великої та малої антанти. З того факту, що держави малої антанти не визнали Совітського Союзу, "The Investigator" робить висновок, що мала антанта дуже охотно допоможе п. Скоропадському в його „боротьбі з большевиками". Дозвольте! Нам здається, що мала антанта утворила єдиний секретаріят своєї закордонної політики не для боротьби проти большевизму, а проти ревізіоністичних загроз Німеччини, Італії та Угорщини. Є певні ознаки того, що Франція та її союзники з малої антанти разом з Польщею шукають **союзу з російською державою.** Але діячі „гетьманських орґанізацій" цього не хочуть бачити й все „ратують" Европу перед большевизмом і шукають союзників.

Кождий барон має свою фантазію. Але... нащо гетьманці, яким заманулося „спасати світ перед большевизмом, так легко „козирять" західними українськими землями? Чи цим способом вони здобудуть „власні землі" на Великій Україні? З ким? Саме з тими сусідами України, які задля панування над нашим народом готові навіки ґарантувати совітам недоторкальність!

Большевицький комісар Раковський, сам Румун, колись казав про Румунів у веселу хвилину в Києві 1919 р.: „Це не нація, це професія" (бо музики). Про гетьманську „політику" можна теж сказати: це не політика, а професія. Кому служить ця професія, тепер ясно бачить і мала дитина. Але у всякім разі не українській ідеї, не визволенню й самостійности української розшматованої нації. Жалюгідна політика: людина, що віддала в 1918 р. Велику Україну під панування російської білої ґвардії, тепер має відвагу ставати на котурни й доказувати свою відданість ідеї самостійности України! Зруйнувавши Велику Україну, п. Скоропадський доказує тепер своє соборництво тим, що зрікається (яким правом? Хто його на це уповажнив?) Західньо-Українських земель на користь чужих держав...

Чесні, ідейні гетьманці на чолі з покійним В. Липинським з жахом відсахнулися від п. Скоропадського та його політичних метод. Для історії п. Скоропадський та його „ідея" — це вже давно труп. Але й трупи можуть отруїти живий орґанізм. Цього треба дуже стерегтись у нашім неспокійнім часі, коли вороги й т. зв. „приятелі" стараються використовувати для себе деякі еміґрантські ґрупи у своїх цілях і на шкоду українській визвольній ідеї.

Володимир Левицький.

В РЯДАХ АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕПУБЛИКИ (У. Н. Р.)

(3)

В цьому районі є також змалілий відділ гал. кінноти отамана Шепаровича, який перший зробив був повстання проти большевиків. Його власновільний виступ віддав у руки червоних катів не одну сотню Галичан, особливо старшин в Одесі, які про ніщо не були поінформовані. У польських військових часописах можна часто стрінути похвали для Шепаровича, мовляв, це „єден одважни ґаліцийскі Украінєц, ктури моцно біє большевікуф і ма около 10,000 єзьдцуф", — хоч він має всього понад 300 кіннотчиків та в ніякому разі не є приятелем Поляків.

21. 5. Іду до Могилева до примірки убрання та чобіт, які одержали вже всі „штабовці" в Могилеві. (В дійсности не довелося за ввесь час служби їх одержати мимо кількаразової примірки). В місті стрінув я знакомого командіра Чорних Запорожців (Чорношлишників) полковника Дяченка, що приїхав у військових справах до командуючого Армією.

22. 5. Поляки надіслали дещо обмундурування, головно черевиків. Господар куріня, сотник Тишенко, поїхав, щоби одержати його для частини. Сьогодня скликав полковник зібрання курінних старшин, на якому давав ріжні вказівки. Опісля сотник Турко мав лекцію-реферат про поведення старшин між собою, до підчинених та до начальників. Головну увагу звернув прелеґент на поведення старшин на зовні, мовляв, від нього залежить думка людей про старшин української армії. Пополудні уливний дощ із градом; вода заляла вулиці, а градобиття зробило великі шкоди господарям. Під вечір переношуся на нову кватиру до гарної, свідомої української родини п. Н. Н., завзятих ворогів червоних наїзників.

23. 5. Уливний дощ та град знову сьогодня повторилися. Селяни бідкаються через заподіяні шкоди в полі, де заповідалося на гарний збір хліба.

24. 5. Наші старшини поїхали до Могилева до примірки убрань. Привезли непровірені вістки про утворення в Празі „союзу трох словянських народів": Чехів, Українців, Москалів. На його чолі малиб стати: Масарик, Петрушевич, Керенський. Чехи мають зажадати віддачі Східної Галичини Поляками для Великої України та опорожнення останньої із польських військ після прогнання большевиків та після зорґанізування сильної української армії. Бувший нач. вожд Галицької Армії, ген. Греків, має орґанізувати українські частини на Закарпаттю, яке Чехи готові опісля віддати Україні. Беремо ці вістки з резервою, бо мабуть — це самі небилиці. Сам Греків має бути особисто ворожо настроєний до гал. отамана. Кружляють ріжні вістки про наміри повалення Петлюри та про недавній атентат одного Галичанина на нього. Чи не є це все провокації червоних аґентів, яких кількох заарештовано в Могилеві?! Можна це вносити із дальших „татарських" вісток, мовляв, Петлюра став тепер сам паном, „одівся в пурпури шляхецтва", та хоче стати гетьманом України. Багацько причиняється до приняття таких вісток серед некритичного населення й погане поведення польських військ по наших селах та містах. Серед могилівської української інтеліґенції існує переконання, що Поляки стремлять до відбудови історичної Польщі „від моря до моря" й не криються дуже з цими намірами, а сучасна українська влада — це тільки переходовий етап до здійснення великопольських задум. Утвердженню цеї думки пособляють деякі непримиримо настроєні Галичани, які вважають свій побут в Армії У. Н. Р. — переходовим схоронищем перед Поляками. Закидують також, що Поляки нарочно зволікають з негайною орґанізацією сильної української армії, відмовляючи обіцяної технічної піддержки, бо, мовляв, бояться майбутнього настрою українських частин. Цей стан бездіпля та вижидання нервує особливо відповідальні чинники в армії, які кажуть, що робиться все так, начеб був час трох років спокою для орґанізації армії.

25. 5. Нині знову уливний дощ з градом; всі дороги Яришева під водою. Нарікання на постачання не вгавають головно через те, що обіцяні та примірювані мундури досі ще не надійшли. Деякі із старшин дійсно в оплаканім вигляді. Один із них хор. Проховський ходив обдертий, майже босий, до полковника Удовиченка „представитися". Цей зарядив негайно видачу одіння йому.

26. 5. Хоч куріні ще не зовсім доповнені й не вишколені як слід, то однак відходимо сьогодня із Яришева в села під фронтом. Стоїть це у звязку зі згаданими поголосками, а ще більше із запотрібуванням частин на фронті, де стоять відділи вже довгий час без зміни. Минаємо с. Юрківці та полями доходимо до місточка Озаринців (12 в.). Тут стоїть тепер 4. бриґада полковника Шандрука; вона виглядає доволі сильною, бо має багацько людей. Перед вечером прибули ми до с. Коньової (12 в.), де й заночуємо.

27. 5. Виходимо дальше й минаємо село Дерло, в якому селяни мають добре уряджений власний млин, і село Шкулю (9 в.). Тут народ дуже брудний та лінивий. Видно це по внутрішньому уладженні хат та по одінню селян. За те не забули розібрати фільварок, якого деревом поділилися й посклaдали на своїх подвірях, де воно не накрите гниє. Через с. Серби (8 в.), краще від попереднього, йдемо до с. Березівки (10 в.), де ночуємо.

28. 5. Тут побудемо кілька днів, щоби довишколити сотні та одержати потрібний боєвий виряд. Березівка — це велике село, що має гарну школу й почту. Селяни доволі розвинені та симпатично до нас настроєні. До села притикають села Слобода Березівська та Лужок. Тут є Поляки на телефонічній стації. Люди нарікають на них, мовляв, ми повинні їх змінити. Та це неможливе, бо наше командування має з польським довудзтвом умову, на підставі якої останнє заняло важніші телефонічні вузлові стації у свій заряд. Є це контроля нашого запілля, тому, що на фронті стоїть тут один курінь Поляків, який маємо змінити. Праве крило, себто фронт, що перед нами, обсаджений переважно українськими частинами. Команда нашої бриґади знаходиться тепер в місточку Чернівцях (5 в.).

29. 5. Господар куріня привіз кілька пар поганих мундурів кропивяних (з польськими орлами на ґузиках), які розділено дуже потребуючим. Краще обмундурування остається в Могилеві для „штабовців", які краще одіті, як фронтовики.

30. 5. Нині виїхав я до Могилева (35 в.) по технічне майно для куріня, однак нічого не одержав, бо ще Поляки не надіслали. Замовлення до постачання 6. польської армії відсилається вже кілька разів, однак Поляки не спішаться з виконанням обіцянки та зобовязання. Полковник Удовиченко відвідав сьогодня нашу бриґаду. Був також в нашому куріні, який уладив на його гостину велике приняття в місцевого священика.

31. 5. Прийшла телеґрама, що внедовзі відійдемо на фронт, де змінимо пробувачі там частини. Польський курінь, що одинцем стоїть на фронті серед наших, має бути змінений нашими. Вправді наш курінь під боєвим оглядом ще не надається на фронт, однак нічого вдіяти, коли нема кращих вишколених частин.

1, 2, 3/6. Їжджу на всі боки по бриґадах та курінях, щоби одержати бодай дещо із технічного майна, бож не представляю собі, як іти на фронт, не маючи чим наладнати бодай сякого-такого звязку між сотнями та курінем. Щойно на загрозу в команді бриґади, що зрікаюся із начальника звязку 15. куріня, — одержав дещо конечно потрібне. Інше казали самому собі придбати!

(Дальше буде)

Відважний.

Жид Сафір пішов із лісничим уперше на лови. — Важайте, пане Сафір, каже лісничий, зараз надбіжить заяць.

Сафір стає гордо-відважно:

— Хай собі біжить, я не боюся!

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ

70.

Відділ 347 У. Н. Союза, в Мілвіл, Н. Дж., ухвалив на своїм місячнім мітінґу, який відбувся 23. квітня ц. р., слідуючий проєкт на 18 головну конвенцію У. Н. Союза:

1. Щоб конвенція могла вибрати одного предсідателя, котрий був би завжди на місці.

2. Дитина, котра стоїть у молодечім департаменті й переходить до старших, щоб мала заплачено за кождий рік один місяць, на ту суму, на яку вона обезпечується у старшім департаменті. В такий спосіб ми можемо придбати багато дітей, себто тих, котрі платять по 25 ц.

3. Календарі, щоб головний Союз дав членам як дарунок.

4. „Свобода", щоб виходила на 6 сторін, 4 сторони в українській мові, а 2 сторони в анґлійській мові. Журнал, щоби більше не видавати.

5. Платня головних урядників і робітників має бути знижена на 30 процентів, під теперішний час.

6. Щоб делеґати порушили справу Сиротинця.

7. Протокол, щоб вислати осібним числом, а не так, як дотепер було, що кавалок прочитав, а на решту мусів чекати з пів року.

8. Щоб на конвенцію не допустити жадних Питлярів, бо вони забагато питлюють на шкоду У. Н. Союзови.

9. Шановні делеґати, ви мусите добре розглянутися над новою реформою. Наш відділ думає, що в новій реформі вкладки зависокі. Члени не годні стільки платити.

10. Члени, як беруть позичку, щоб не мусіли платити 6 процентів, а тільки 3 проценти. 6 процент не дає жадного полекшення членам.

За Уряд Товариства Запорозька Січ:

Іван Гатала, предсідатель;
Стефан Мусій, касієр;
Григорій Тимчій, секретар і делеґат.

71.

Відділ 23 У. Н. Союза в Дербі, Конн., ухвалив на своїм місячнім мітінґу, який відбувся 23. квітня ц. р., слідуючий проєкт на 18. головну конвенцію:

Члени нашого відділу признають, що на тій конвенції буде багато важких справ до полагодження, а тому ми взиваємо шановних делеґатів, щоб добре уважали на точки, які будуть приходити на порядок дневний.

1. Щоб платню головному урядови знижити о 35 процент, як також і редакторам.

2) Щоб платню головному урядови рішила конвенція перед вибором нового уряду, як також і редакторам.

3. Щоб фонди до нових родів обезпечення були знижені, або цілком знесені під теперішню пору, бо тими додатками відстрашується членів від орґанізації, бо прилучені ті фонди до місячних вкладок посмертного, побільшують значно місячну вкладку.

4. Знижити фонд допомоговий з 8 на 5 ц.

5. Знижити фонд конвенційний з 5 на 3 ц.

6. Знести фонд народний, бо з нього члени не мають жадної користи.

7) Зниження платні за орґан „Свободу" з 30 на 20 ц.

8) Щоб „Свобода" виходила на 6 сторін друку, 4 в українській, а дві в анґлійській мові.

9. Діточий журнал знести, бо з нього діти не мають хісна, а кошти видавання його обернути на видання двох сторін у „Свободі" в анґлійській мові, які будуть виходити що день, то й діти будуть мати ліпший хосен.

10. Щоб календар був виданий з фонду адміністраційного.

11. Щоб У. Н. Союз оплачував відділових секретарів від 50 ц. місячно до 3 долярів, як також кошти пересилки місячних вкладок, бо це неможливо, щоб відділ накладав спеціяльні вкладки на своїх членів на заплату пересилки, або щоб платив з запомогової каси.

12. Щоб діточі 25 ц. обезпечення знести, бо з них не мають діти ані їх родини жадної користи, лишень в разі смерти. А їх місце заступити 20-літнім ендавмент, діточий чотири клясовий, то є з платнею 20 ц., 30 ц., 40 ц. і 50 ц. місячно. А дітей тих, котрі обезпечені на 25 ц. місячно, перенести разом з їх резервою, яка припадає на них до 20-літний ендавмент. А родичам дітей дати до вибору клясу, яка їм подобається.

13. Членам, котрі зміняють свої поліси після теперішньої форми, дати дивиденду. Членам котрих поліса в силі не менше 5 літ, дати 3 процент дивиденди. Членам, котрих поліса в силі 10 років дати 6 процент дивиденди. Членам, котрих поліса в силі 15 років дати 7½ процент дивиденди. Членам, котрих поліса в силі 20 років дати 10 процент дивиденди. Котрих поліса в силі 25 років, дати 12½ процент дивиденди. Членам, яких поліса в силі 30 років дати 15 процент дивиденди, а членам, котрих поліса в силі до 40 літ дати 20 процент дивиденди. На підставі цеї дивиденди старі члени будуть мати лекший приступ до орґанізації, та не будуть нарікати, що їх вкладка задорога.

14. Щоб кождого року, по відділових річних виборах оголосити один раз імена й адреси відділових секретарів.

15. Щоб головні урядники, котрі побирають місячну платню, не отримували конвенційних діет, крім подорожі.

16. Щоб на будуче рекордовий секретар всякі справоздання, як з засідань головних урядників чи контрольної комісії, подавав в орґані „Свобода" що найдальше до 30 днів від дня засідання.

17. Щоб головний предсідатель заняв місце на стало в головній канцелярії й виконував роботу, яку конвенція йому назначить.

18. Чи неможливо булоб зробити, щоб на будуче конвенції могли відбуватися в головній канцелярії У. Н. Союза. Тим способом обнизилобся багато коштів і труду, який треба понести через переїзд з головної канцелярії зі всіма річами, потрібними до конвенції. Цю справу повинні розглянути делеґати й рішити.

19. Щоб делеґати добре розглянули новий рід обезпечення, котрий тепер заводиться, котрий видала на свою думку головна канцелярія, котрого місячна вкладка задорога, коли перейде зі старого обезпечення на нове. На нашу думку, перейшовши зі старого роду, котрий член мав платити аж до смерти на нове, котре також треба платити аж до смерти, місячні вкладки повинні залишитися ті самі, які були досі, а коли дійсно заходить потреба підвищити, то не більше, як 10 процент. На підставі тих вкладок, які суть тепер зазначені в табельках всім старшим членам треба покинути орґанізацію, бо вони не всилі тепер заплатити місячних вкладок.

20. Щоб звіт конвенційний був надрукований в осібнім одним числі „Свободи".

21. Щоб гроші, які призначені на фонд Сиротинця, звернути назад до відділів, там де належиться, а процент з них обернути на народні цілі в Старім Краю.

22. Щоб додати поправку до статута, в якій зробити застереження, що комуністів до орґанізації не приймається, а тим, що вже є обкроїти права бути якимнебудь урядником, бо з ними багато клопоту, як по відділах так і в головнім уряді.

Всім урядникам як і делеґатам 18 головної конвенції бажаємо якнайкращого успіху, щоб принести багато користи як членам, так і орґанізації У. Н. Союза.

За Уряд Тов. Запорозька Січ, від. 23 У. Н. Союза:

Теодор Захаревич, предс.;
Семко Шуран, касієр;
Іван Бінковський, секретар.

72.

Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248 У. Н. С. в Котсвіл, Па., дня 9. квітня ц. р. на звичайнім мітінґу ухвалило такий проєкт на 18 головну конвенцію.

Наш відділ просить шановних делеґатів взяти під розвагу наш проєкт, який ми ухвалили:

1. Щоб діти, котрі платять по 25 ц. до 18 року життя, коли переходять до дорослих членів, щоб мали свої старі грамоти вартісними так довго, поки нова грамота не буде мати такої вартости, на яку член забезпечений.

2. Наш відділ вносить, щоб більше проєктів не поміщувати в нашім орґані щодо зміни головного уряду на половину, бо шановні делеґати будуть самі знати на конвенції, який уряд вибирати й як головні урядники працювали. Для добра нашої орґанізації вони можуть бути далі та ще ліпше працювати в нашій орґанізації, а щодо платні головним урядникам, то шановні делеґати будуть самі рішати на конвенції.

3. Перестерігаємо шановних делеґатів, щоб поза конвенцією не слухали жадних провокаторів, котрі стараються дістатися на головних урядників, а тимсамим, що хочуть бути урядниками, стараються на кождім кроці по дорогах і по ресторанах та всюди говорити делеґатам проти урядників, що вони завели самі нову реформу й таке подібне. То шановні делеґати повинні знати, що більшість членів голосувала за реформу й наш відділ зрозумів, що нова реформа буде дуже корисна для нашої орґанізації.

4. Наш відділ домагається, щоб всі відділові секретарі брали якусь надгороду з головної каси, а не так як дотепер було, що відділова каса покривала всі видатки секретарів, бо секретарі працюють більше для добра У. Н. Союза, як для місцевої відділової каси.

5. Щодо часопису „Свобода" й щодо діточого журналу, то вже забагато є тих проєктів, то наш відділ прийшов до того переконання, щоб редактори, як можливо, подали до відома на конвенції всім делеґатам, скільки „Свобода" і діточий журнал виносять видатків на місяць, а як скасувати журнал, то скільки часопис „Свобода" буде мати видатків, щоб виходила на 8 сторін, бо наш відділ за те, щоб те признати, що буде мати менше видатків на місяць.

6. Наш відділ є за те, щоб головний предсідатель і касієр побирали місячну платню й працювали в головнім офісі У. Н. Союза, а помічні сили знести цілком, бо ті помічні сили більше коштують як ті два урядники побиралиб, що будуть мати сталу платню місячну і завжди будуть працювати в головнім офісі та старатися, якнайліпше для нашої орґанізації У. Н. Союза.

А тепер до вас, шановні делеґати на 18 головну конвенцію, відносимось з нашими проєктами, щоб ви піддержали їх на головній конвенції та щоби з ваших нарад була користь для У. Н. Союза. Бажаємо успіхів шановним делеґатам.

За Уряд відділу 248:

Михайло Пик, предсідатель;
Антін Зубко, касієр;
Василь Чернецький, секретар;
Йосиф Урбан, делеґат на 18 конвенцію.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЩОДО ПОДОРОЖІ ШАНОВНИХ ДЕЛЕҐАТІВ І ДЕЛЕҐАТОК.

Отсим повідомляю шановних делеґатів і делеґатки, що найвигідніша й найдешевша подорож для делеґатів і делеґаток з Ню Йорку до Дітройт без ніякого пересідання є **Лакавана Рейлрод.**

Потяг число 5 відходить у годині:

з Гобокен	4.00	пополудні
" Нюарку	4.15	"
" Скрентону	7.55	"
" Бинґгемтон	9.25	"
" Елмайра	10.50	"
" Бофало	2.30	рано

Хто з шановних делеґатів і делеґаток хотів би мати вигідну й дешеву подорож, то нехай застосується до вище поданого повідомлення, а спеціяльно **в суботу, 13 травня (мая) 1933 р.,** бо будуть ваґони тільки для шановних делеґатів і делеґаток.

Всім делеґатам і делеґаткам желаю щасливої подорожі.

Т. Сенчук, делеґат.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧИ СПРАВДІ БАЙДУЖЕ?

Ще третього квітня б. р. був поміщений на сторінках „Свободи" допис д. М. Петренка: „Відновім Національний Хор в Америці". До цього часу з приводу того допису ніхто не забрав слова. Тому дозволяю собі сказати кілька слів. Добродій М. Петренко зачепив у своїм дописі дуже важне для нас, Українців, питання. Думаю, що не можна не погодитися з думкою М. Петренка, що на місце Національного Хору світового значіння потрібно створити хочби тільки хор чисто американського значіння. Не мохна заперечити, що сил для створення такого хору є багато, як не можна заперечити і того, що створення якого хору вимагали би багато праці і посвяти як з боку хористів так і професора О. Кошиця. Та нам, Українцям, не можна відмовлятися під теперішний час від праці, на яких би то не було ділянках. А праці тої є дуже і дуже багато, коби тільки була добра воля за неї взятися. Бо якби була добра воля, то при праці і посвяті всі трудноші щодо заснування хору були би усунені і в Америці знову залуналаб могуча українська пісня під могучою рукою професора Олександра Кошиця. І знову нашу чарівну пісню чули би не тільки ми, Українці, але й інші народи.

Мені здається, що якби істнування Національного Хору стало дійсністю, то та праця увінчалась би не тільки славою, але й матеріяльним успіхом. Коби то дав Бог незабавом знову діждатись того часу, щоби була змога почути новий український хор під управою професора Олександра Кошиця!

П. Т.,
Ню Йорк, Н. Й.

A LEAGUE OF UKRAINIAN YOUTH CLUBS?

In the past two years, many Ukrainian Youth Clubs were established, as evidenced by articles in "Svoboda". How many are now in existence, there is no definite knowledge. It would prove to be very valuable information and of benefit to every such club in knowing that fact. Why?

Primarily, (I assume) these clubs have been organized as social, athletic, cultural or dramatic institutions, or probably, with a combination of these classifications. This, to attract no element except the Ukrainian young men and women, born in the United States or Canada, for the purpose of maintaining a close social contact. Also, to show and prove to the other people that the Ukrainian descendant is equal to them in society, because he has ancestry, lineage, music and art, and is blue-blood in his own right.

Therefore, a club as an individual institution is limited in deriving the utmost benefit and advantages for itself and its members. It must have contact with other clubs, near and far, although not always personal, at least spiritual and with a mutual feeling. Such contacts, naturally, lead to organizing of inter-clubs (athletic league), exhibition of the combined talents of their members, promote a clearer understanding of themselves and offer an inducement to prospective some what skeptical in joining an Ukrainian Youth Club. Such a solidarity would strengthen the character and morale of a club.

Before a union of clubs can be achieved, each club should have and admit people of Ukrainian descent only, and of sound character. Let us bear in mind to hold any prejudice against individuals, because he or she is not of the same political party or religious belief. We must omit politics and religion as a qualification for membership. Class distinction, too, must be obviated, then we can have smooth sailing.

Suggestions should be offered as to the best methods in bringing about such a Union, League or whatever name is befitting, and herewith I offered mine.

Let all the Ukrainian Youth Clubs now in existence, send the name of their club, the address, Ciubs now in existence send the name of the charirman to "Svoboda", not later than May 30, 1933. This list would printed in one edition of "Svoboda" (I believe the editors of "Sbovoda" would be generous in giving space and time to this cause, as they had been until now). Each club would then have a copy of the entire list of clubs, and would be free in exchanging helpful ideas through correspondence. Clubs, organized after that printing, could inform existing organizations of their existence by a card or letter. This would be one step towards forming a League of Ukrainian American Youth Clubs.

Early in September or October, a convention could be held, in a city centrally located, where such a League could be formed. I suggest in the fall, in order to give sufficient time to the clubs to agree upon the basic principles in establishing this league; to obtain finances during the summer to send representatives; to agree to a given date and place for such a convention. However, the convention is a topic in itself, and cannot be discussed until there is a list of all the clubs. Therefore, let us have enough initiative to act quickly.

What do you think?

V. Wallace Yaremko,
Philadelphia, Pa.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
:——::——: скликує :——::——:

ВЕЛИКЕ ЖІНОЧЕ ВІЧЕ

В СЕРЕДУ, ДНЯ 10-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1933 РОКУ
У ВЕЛИКІЙ САЛІ НАРОДНОГО ДОМУ В НЮ ЙОРКУ,
точно в 7-мій годині вечір, у справах:

1) **УЧАСТЬ УКРАЇНОК** у Світовій Виставі в Шікаґо.
2) **УЧАСТЬ УКРАЇНОК** в конференції Міжнародної Ради Жінок.
3) **СПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ЗЇЗДУ** в часі українського тижня Світової Вистави в Шікаґо.
4) **ПЕРЕГЛЯД ПРАЦІ** зорганізованого українського жіноцтва у Злучених Державах за останній рік і плян дальшої праці.

ЗАПИТИ І ДИСКУСІЇ.

РЕФЕРЕНТИ: **Д-р ЛУКА МИШУГА; п. ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА; Miss HELEN HAVENER of National Council of Wamen of U. S. A.; Mr. THOMAS L. COTTON of Foreign Language Information Service.**

Жадна щира патріотка не омине нагоди послухати референтів, ставити питання і взяти участь в дискусії на теми, які хоч входять в обсяг жіночої праці, то мають загально народне значіння.

Також спеціяльно запрошені референти Американці повинні заінтересувати українську молодь.

Щиро просимо шановних громадян і громадянок із стейтів Ню Йорк і Ню Джерзи, і загалом усіх, хто цікавиться народньою роботою, прибути на це віче.

Звертається увагу, що віче **відкриється рівно в 7-мій годині літнього часу.**

106-7

Головна Управа.

УВАГА! УКРАЇНЦІ В ДЖЕРЗИ СИТІ Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЖІНОЧИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМ. КЛЮБУ
:—:—:—: уряджує перший раз :—:—:—:

ДЕНЬ МАТЕРІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 14-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1933 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
181-183 FLEET STREET, near Summit Ave., JERSEY CITY, N. J.
Початок у годині 6.30 ввечір.

В програму свята входять музичні соля, декламації, українські танці під проводом Олександра Варениці, українські пластуни під проводом панни Перестюк. Буде також представлення „В МАМИН ДЕНЬ", в трох діях.

107, 110

Всі точки і представлення виконають шкільні діти.

Святочні промови виголосять: **пані Анастасія Рибакова,** заступниця предс. С. У. А. з Філаделфії, Па., і **Mrs. KATHERINE BROWN,** Freeholder of Hudson County.

Комітет Свята докладає всіх своїх старань, щоби це свято вийшло якнайкраще. Просимо, прийдіть, а не пожалуєте!

КОМІТЕТ.

ПОЗІР! ДІТРОЙТ, МІШ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

На поміч Українській Виставі в Шікаґо
:——::——: уряджує :——::——:
УКРАЇНСЬКИЙ НАЦ. ХОР „ДУМКА"
під управою **Івана Атаманця**

при співучасти других двох Дітройтських хорів. Хор ім. Котляревського під упр. Андрія Стисловського, і Хор ім. Лисенка під упр. о. Евгена Королишина.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 14-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1933 РОКУ
в **„CASS TECHNICAL HIGH SCHOOL"** авдіторії при **Second Blvd. і Vernon Highway.**

Початок о год. 7-мій вечером. Вступ 35, 25 і 15 цнт.

Слідно згадати, що хором **„Думка"** в першій частині програми, буде деригувати славний американський музик і діріґент симфонічної орхестри п. Едвард Вернар.

З нагоди Конвенції У. Н. Союза в Дітройт, вище згадані хори прохають усіх вельмишановних делеґатів, будучи в цей день в Дітройті, прибути на концерт.

Українське громадянство Дітройта і околиці без сумнівно возьме згадану участь в цім Концерті.

107

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 8 травня помер **Ілія Вирста,** член 170 відділу У. Н. Союза в Джерзі Сіти, Н. Дж. Покійний прожив 52 роки.

Походив зі села Дуліби, повіт Бібрка, Західня Україна. Оставив вдову і 7 дітей-сиріт, з котрих двоє жиє в старім краю.

Покійний був добрим громадянином і чесним Союзовцем.

Похорон відбудеться в середу, дня 10 травня, в годині 9-тій рано з дому жалоби під ч. 327 Гендерсон стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж.

В. Й. П.

Т. Наконечний, секр.

КЛІВЛЕНД, О.

На висилку делеґатки на Міжнародню Конференцію.

Зі старого краю віднісся Союз Українок з просьбою допомоги на висилку делеґатки на Міжнародню Жіночу Конференцію. Просьбу представила пані Скуратко, відчитавши її на зборах Українських Злучених Організацій. На ту справу жертвували: Бр. св. Василія Великого, від. У. Н. Союза, $5, Сестрицтво Неп. Зачатія, від. У. Н. Союза, $5, а Союз Українок $11. Члениці тов. „Згода", від. У. Н. Союза, зложили: по $1: Скуратко і Капліш; по 50 ц.: Гавриляк, Стахів О., Михно, Палівода, Стахів М., Лабик, Вербинська, Когут С., Лемощук; по 25 цнт.: Маслянка, Присташ, Мовчко, Добрянська, Зяпоточна, Ламбор.

Разом вислано до краю через Обєднання $29.

Григорій Степанек,
фін. секр. У. Зл. Орґанізацій.

ДО ШАНОВНИХ ДЕЛЕҐАТІВ І ДЕЛЕҐАТОК У. Н. С.

Делеґати, які будуть їхати на конвенцію Українського Народного Союза залізницею LEHIGH VALLEY, нехай зголосяться на нижче подану адресу якнайскорше, щоби можна умовитися з залізницею, щоби делеґати, які будуть їхати з стейтів Ню Джерзи, Конектікут, Алентавн, Гейзлтон і околиці, Вилкс Бері, Па., й околиці, могли їхати разом з делеґатами з Ню Йорку й околиці. При купні тікета попросіть аґента о цертифікат.

Потяг Lehigh Valley R. R. з Ню Йорку, з Пенсилвенійської стації, 33-та вулиця 7-ма евеня, в годині 4.50 пополудні в суботу, 13 травня (мая) 1933 р.

Leave New York — Penna Station	4.50 P.M.	Leave Shamokin	4.24 P.M.
Newark — Meeker & Elizabeth Ave.	5.18	Mt. Carmel	4.45
South Plainfield	5.36	Centralia	4.56
Flemington Jct.	6.02	Shenandoah	5.18
Easton	6.39	Mahanoy City	5.39
Bethlehem	6.55	Delano	5.56
Allentown	7.12	Hazleton	6.25
Slatington	7.32	Ashmore	6.36
Lehighton	7.46	Weatherly	6.47
Mauch Chunk	7.52	Arrive Mauch Chunk	7.11
Arrive Wilkes Barre	9.22	Leave Philadelphia Reading Terminal	4.40 P.M.

Eastern Standard Time.

Arrive — Detroit, Mich .... 8.45 A. M. Sunday

Делеґати з Филадельфії які хотілиб їхати разом з Ню Йорськими делеґатами хай беруть LEHIGH VALLEY о годині 4.40 пополудні з Филадельфії до Бетлегем а тут пересядуться на потяг який виїде з Ню Йорку 4.50 пополудні.

106-7

Голоситися на адресу:

HARRY JEWUSIAK,
делеґат відділу 70,
77 MORRIS STREET, JERSEY CITY, N. J.

МІШАНІ ХОРИ

- **ДЛЯ ВСІХ ТИ МЕРТВА І СМІШНА,** А. Степовий, слова О. Олеся ... 20 ц.
- **СОН,** Я. Ярославенка, слова О. Маковея ... 20 ц.
- **ПОЛУБОТКО,** слова Т. Шевченка, муз. В. Безкоровайного, супровід фортепяна ... 50 ц.
- **МОЛИТВА ЗА РІДНИЙ КРАЙ,** слова М. Підгірянки, і **НАША СЛАВНА УКРАЇНА,** слова В. Самійленка, муз. Ярославенка ... 20 ц.
- **ПІСНЯ РІДНОЇ ШКОЛИ** на хор мішаний, мужеський і жіночий (діточий), Я. Ярославенка ... 20 ц.
- **ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ,** Я. Яославенка, в супроводі фортепяна ... 20 ц.
- **ХРИСТОС І ХРЕСТ** та **СИПЛЕ СНІГ,** слова І. Франка, муз. Я. Ярославенка ... 50 ц.
- **ВСТАЄ НАШ ЛУГ,** слова М. Матіїва-Мельника, муз. Я. Ярославенка ... 25 ц.
- **ВЕСІЛЛЯ,** Я. Ярославенка супр. фортепяна ... 75 ц.
- **ОЙ ЩО В ПОЛІ ЗА ДИМОВЕ,** слова І. Франка, муз. М. Лисенка, супр. фортепяна ... 50 ц.
- **ЧАБАРАШКИ,** в супр. фортепяна, муз. С. Людкевича ... 75 ц.
- **НА МАЙДАНІ,** М. Вериківського ... 20 ц.
- **УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ, М. Гайворонського:**
  Ч. 5. 1. Ой ти знав, на що брав ...
  2. Ой вирву я рожі квітку ... 15 ц.

ЖІНОЧІ ХОРИ

- **І ДОСІ СНИТЬСЯ,** слова Т. Шевченка, муз. Я. Ярославенка ... 20 ц.
- **СОЛОВЕЙКОВИЙ СПІВ,** слова Л. Українки, муз. В. Безковайного 20 ц.
- **РЕВЕ, ГУДЕ НЕГОДОНЬКА,** слова Л. Українки, муз. В. Безковайного ... 20 ц.
- **НІЧ,** Я. Ярославенка ... 20 ц.
- **ПЛУГ,** жіночий або мужеський хор, Івана Левицького ... 20 ц.
- **СОН,** І. Левицького ... 20 ц.
- **ДИВУВАЛАСЬ ЗИМА,** слова І. Франка, муз. Я. Ярославенка ... 20 ц.

МУЖЕСЬКІ ХОРИ

- **САДОК ВИШНЕВИЙ,** слова Т. Шевченка, муз. Калиняк-Безковайного ... 25 ц.
- **ПЛУГ,** Івана Левицького ... 20 ц.
- **ГУКАЙТЕ ЇХ,** слова Филянського, муз. В. Безковайного ... 15 ц.

Повищих пісень маємо на складі тільки по одному примірникови.

Замовленння разом з належитістю слати до:

SVOBODA. P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

AMERICAN BOOKS CONTAINING INFORMATION ABOUT UKRAINE REVIEWED IN THE UKRAINIAN BOOK COLUMN OF SVOBODA CAN NOW BE OBTAINED IN SVOBODA.

- **THE EUROPEAN HERITAGE,** Watson Kirkconnell **$2.00**
- **IMMIGRANT GIFTS TO THE AMERICAN LIFE,** Allen H. Eaton, illustrated **3.00**
- **RUSSIA: A SOCIAL HISTORY,** D. S. Mirsky, illustrated **6.00**
- **OUR LITTLE UKRAINIAN COUSIN,** A. & C. Winlow (for juveniles) illustrated **1.00**

Enclose money orders or checks with orders. Send to:

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Зїзд української молоді.

Вчера вже остаточно сформувався ініціятивний Комітет в справі скликання Зїзду Української Молоді з Америки, Канади і Південної Америки. В склад Комітету ввійшли панни: А. Олеськів, Кузеля, Олена Багрій, Катерина Зубінська і п. І. Яворський. Крім того до Комітету ввійшли, як представники поодиноких українських молодечих орґанізацій міста Шікаґо: пані Дякун, панна Січевська і п. Богдан Катамай. Інші молодечі орґанізації вже попризначували збори своїх товариств з метою вибрання делеґатів до Ширшого Комітету.

Головою Ініціятивного Комітету Зїзду Молоді вибрано панну А. Олеськів. Цей Комітет повстав з ініціятиви Української Корпорації Світової Вистави в Шікаґо і працюватиме з нею рука в руку. Популярний член Української Кольонії міста Шікаґо, д-р Канчір, заступає Корпорацію в складі Комітету.

Зїзд Молоді матиме на меті наладження постійного контакту між молодечими орґанізаціями по цей бік океаиу, накреслення програми і завдань Українців і Українок тут роджених і вироблення практичного пляну діяльности на будуче.

Впродовж наступного тижня буде затверджений реґулямін Комітету, і тоді. цей останній. негайно приступить до навязання зносин зі всіми українськими молодечими орґанізаціями в Америці, Канаді і Південній Америці.

Ukrainian Chicago World's Fair Exhibit,
9300 Cottage Grove Ave.,
Chicago, Ill.,

—o—

ДІТРОЙТ, МІШ.

Річні збори Союза Українок, відділу 16.

Знаючи, що на сторінках дорогого нам часопису мало місця через конвенційні проєкти, подаю якнайкоротшу вістку про наш відділ СУА.

Дня 27 квітня ц. р. відбулись річні збори, якими проводила пані А. Філян. Вписалося кільнацять нових члениць.

У справах орґанізаційних і просвітних забрав голос присутний, як гість, п. Іван Дячун. Ю. М. Шустакевичева порушила справу видавництва „Жіночого Світу".

Вибрано новий уряд, до котрого увійшли: пані Анна Дячунова, голова; Ю. М. Шустакевич, тимчасова секретарка, (пізніше цей обовязок перебере пані Драпак), пані Анастасія Філяс, скарбничка.

Наразі, з приходом літа, товариство намітило один баль, а дальше пікнік у пані Філяс на фармі. Під осінь товариство поведе більш просвітну роботу.

За СУА, від. 16:
Ю. М. Ш.

—o—

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Справа помешкань підчас Вистави.

З огляду на численні запити з Америки і Канади в справі мешкань підчас Вистави, Українська Виставова Корпорація приступила до зорганізування спеціяльного Українського Мешкального Комітету.

Український Мешкальний Комітет, який стоятиме в тіснім звязку з Виставовою Корпорацією і працюватиме під контролею цього останнього, зробить повний реєстр усіх вільних кімнат, які є по українських родинах міста Шікаґо, зазначуючи заразом ціни та подаючи інші інформації. Це буде зроблено в тій ціли, щоб Українці, котрі мали би приїхати на Виставу до Шікаґо, не потребували мати найменших труднощів щодо того, де їм приміститися підчас Вистави.

Готелі міста Шікаґо будуть підчас Вистави дуже переповнені. Природно, що кождий готеляр дивиться на Виставу як на свої жнива. Українська Виставова Корпорація вважає, що ті кілька долярів, які український гість мусить, так чи сяк, видати підчас свого побуту у Шікаґо, повинні піти, можливо, в українські руки. Тим більше, що, як усім відомо, українські ґаздині тримають свої помешкання взірцево щодо чистоти і інших виґод.

Нема також сумніву, що кождий український гість волітиме знайтися в українськім окруженню, не лиш на самій Виставі, але й там, де йому доведеться мешкати.

Багато Українців міста Шікаґо мешкають дуже вигідно, мають власні хати, в гарних і приємних околицях. Не зважаючи на те, ціни на покої будуть дуже приступні. Приїзжі, крім покоїв, могтимуть там, де будуть мешкати, дістати і снідонок, а, на їх бажання, також добру українську вечеру.

Українська кольонія міста Шікаґо є дуже велика, тому вільних покоїв буде досить. Та всетаки треба, щоби ті з Українців, хто задумує відвідати Виставу і Український Павільон, зверталися заздалегідь до Української Виставової Корпорації в справі їх приміщення. В той спосіб кожен заощадить собі видатків і клопоту.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Як використати товариську забаву?

На це питання дав відповідь гурток филаделфійських жінок, які зібралися були на вечерку, влаштованім у честь пані М. Насевич, в домі пані Е. Слободян.

Пані Рудакивич піддала думку, щоби присутні гості відмовилися на якийсь час від ходження до „мувіс", а заощаджені так гроші передали на Світову Виставу. Присутні гості, а саме: І. Слободян, Насевич, Рутецька, А. Дубас, А. Рибак, Р. Кісь, Я. Рій, М. Олійник, С. Стрижак, А. Рій, М. Клапко та М. Рутецька пристали на це одноголосно і до дня 30 квітня зібрали суму $12.00, які п. В. Рутецька передала до Виставового Комітету Злучених А. У. Орґанізацій. До цього додала пані Е. Слободян $3, що дало разом суму $15.

Це зробили 13 жінок з Филаделфії. А колиб так поступили 13 тисяч наших жінок, то була би потрібна сума гроша на виставу.

Хай наші жінки (а не шкодилоб і мущинам!) призадумаються над цим.

Филаделфієць.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Розвязання Комітету Рідної Школи Золочівщини.

Отсим подаємо до відома інтересованих, що Комітет Рідної Школи Золочівщини формально перестав істнувати. Він заснувався в грудні 1921 року в ціли несення матеріяльної помочі українським школам в золочівськім повіті. За час свого істновання він переслав на руки Комітету Рідної Школи в Золочеві $2,589. З часом, коли поміч Рідній Школі почала централізуватися — комітет припинював свою діяльність і в 1927 році після докладної провірки контрольної комісії — фактично перервав всяку працю. В касі осталося ще було $52.

З огляду на те, що нема потреби розбивати поміч Рідній Школі на якісь льокальні, повітові відділи — в минулім місяці зібралася бувша екзекутива комітету на наради і порішили його формально розвязати. Решту грошей, це є $52, вислано через Обєднання на руки Рідної Школи в Золочеві.

При цій нагоді хочемо зложити всім нашим членам, як також прихильникам щиру подяку за їх труди і піддержку. Справді наш комітет не довершив цього діла, яке собі поставив на ціли, а саме не побудував ґімназійного будинку в Золочеві — все таки ми свято віримо, що наша поміч принесла велику користь Рідному Краєви, бо помогла підховати сотки молоді і помогла влити в їх серця любов і пошану до свого народу, як також дала їм знання, як здобувати кращу будучність.

М. Ґаврис, голова;
Смітова, касієрка;
Д. Лемко, секр. рекод.

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ.

(39)

Розглядаючи сліди людських ніг, Тор говорив, що чотири людини були з долин і належали до ворожого верховинцям племени. Жінка була з його власного племени, з Зораму. Тарзан був здивований, що Тор так добре може розпізнати людей по слідах їх ніг. „Як ти пізнаєш по них людей?" — запитав він. Тор пояснив, що постоли людей зроблені на такий спосіб, що по них він знає, хто звідкіля походить. „А чи далеко ми від Зораму?" — спитав Тарзан.

„Так, ми ще далеко від мого краю. Він лежить поза горами, які перед нами дуже високі". „Коли ця жінка є з Зораму, то може ти її знаєш?" питався далі Тарзан. „Так, тепер я знаю, хто ця жінка", відповів Тор. „Це моя сестра, бо бачу це по шитву на підошвах її постолів". Далі Тор почав говорити, що він думає, що мужчина з незнаного для нього племени схопив її. „Але сліди ніг не показують, щоб між ними була боротьба", завважив Тарзан.

Тор почухався в голову. „Так, це правда. Але жінки нашого племени ніколи не миряться з мужчинами інших племен. Іванна вмре в горах, але ніколи не здасться чужому мужчині", говорив Тор. „Тиж бачиш, що мій приятель не боровся з нею. Я певний, що вона пішла з ним по добрій волі", сказав Тарзан. „Ми це побачимо! Але коли її забрано насильно, то тоді він мусить сильно, то тоді він мусить вмерти від моєї руки", скінчив сердито Тор.

В той час, коли Тарзан зі своїми сопутниками йшов слідами Ґрідлія й дівчини, кілька миль подальше в горах блукала група людей з 10 Муринів на чолі з білою людиною. Це ті, що вратувалися від нападу на них звірів та слонів. Ота звірина й слони стерли всі сліди, які люди лишили по собі до зустрічі з ними. Тепер вони блукали в горах без цілі й напрямку. Всі впали духом, не знаючи, що робити. Навіть Мувіро був тепер зажурений безпорадністю.